

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ : 154/2018
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β' ΤΑΚΤΙΚΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
Συνεδρίαση της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 2018**

Σύνθεση

Πρόεδρος: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Παρασκευάς Βαρελάς, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Ευστράτιος Συνοίκης, Ευαγγελία Σκαλτσά, Παναγιώτης Παππάς, Σταύρος Σπυρόπουλος, Γεώργιος Γρυλωνάκης, Βασίλειος Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Ιουλία Σφυρή, Ιωάννης Χατζηνέκουρας, Αθανάσιος Θεοχάρης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Ιωάννης Διονυσόπουλος, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο του Διοικητή του ΕΦΚΑ, με αριθμό πρωτ. 888427/13-07-2018.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται α) εάν το Γραφείο Νομικού Συμβούλου που λειτουργεί στον ΕΦΚΑ και η Τριμελής Επιτροπή έχουν τη νομική δυνατότητα να συζητήσουν και να αποφασίσουν για τη συμβιβαστική επίλυση της αναφερομένης στο ερώτημα διαφοράς, σύμφωνα με τα άρθρα 6, 17, 19

του ν.3086/2002, β) σε αντίθετη περίπτωση, εάν υπάρχει νομική δυνατότητα να υποβληθεί το αίτημα συμβιβασμού στο ΝΣΚ και σε αρνητική περίπτωση, εάν νομιμοποιείται το ΔΣ του ΕΦΚΑ να συζητήσει και να αποφασίσει για το επίδικο ζήτημα.

Για το πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό

1. Μεταξύ του πρώην «Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών» (εφεξής ΟΑΕΕ) και της ανώνυμης εταιρείας, με την επωνυμία «Ε...Α.Ε.», υπογράφηκε ύστερα από την απόφαση 40/συν101/25-1-2010 του Δ.Σ. του ΟΑΕΕ και χωρίς να προηγηθεί διαγωνισμός, η σύμβαση με ημερομηνία 16-4-2010, με αντικείμενο τη διακίνηση του επιστολικού ταχυδρομείου και των δεμάτων του ΟΑΕΕ και διάρκεια από 1-1-2010 έως 31-12-2011.
2. Η σύμβαση άρχισε να εκτελείται στις 16-4-2010 και για την καταβολή της αμοιβής της «Ε...ΑΕ» εκδόθηκαν από τον ΟΑΕΕ κατά το πρώτο εξάμηνο του 2010 χρηματικά εντάλματα πληρωμής συνολικού ποσού 1.288.608,68 ευρώ ενώ, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2010 και για το οικονομικό έτος 2011 εκδόθηκαν χρηματικά εντάλματα συνολικού ποσού 5.220.899,68 ευρώ. Για την εκτέλεση της σύμβασης εκδόθηκαν για την εταιρεία «Ε...ΑΕ» χρηματικά εντάλματα συνολικού ποσού 6.509.508,16 ευρώ.
3. Με την πράξη με αριθμό 15/16-8-2010, ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου αρνήθηκε να θεωρήσει τα παραπάνω χρηματικά εντάλματα, με την αιτιολογία ότι η σύμβαση δεν υποβλήθηκε στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου μολονότι το κόστος των υπηρεσιών, για το α' εξάμηνο του έτους 2010, υπερέβη το νόμιμο όριο του 1.000.000 ευρώ.
4. Για την άρση της διαφωνίας που προέκυψε, ο Επίτροπος, απευθύνθηκε στο IV Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο, με την πράξη του με αριθμό 237/2010 έκρινε ότι η εντελλόμενη με τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα πληρωμής δαπάνη δεν είναι νόμιμη, αφενός μεν, λόγω της μη υποβολής της σύμβασης στον υποχρεωτικό προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αφετέρου δε, λόγω της έλλειψης ειδικής και πλήρους αιτιολογίας

στην απόφαση του Δ.Σ. του ΟΑΕΕ για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού, κατά το άρθρο 25 παρ. 3 στοιχείο γ' του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/71 ΕΚ». Και αυτό, καθώς δεν προέκυπτε από την απόφαση ότι το αντικείμενο της σύμβασης περιοριζόταν στη διακίνηση ταχυδρομικών αντικειμένων και δεμάτων βάρους 50 γραμμαρίων, για τα οποία και μόνο η «Ε...ΑΕ» διατηρεί αποκλειστικό δικαίωμα, ως φορέας καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας στην Ελλάδα, ούτε αποδεικνυόταν ότι τηρήθηκε η διαδικασία έγγραφης πρόσκλησης της συγκεκριμένης εταιρείας για την υποβολή της προσφοράς ή για τη διαπραγμάτευση των όρων της σύμβασης. Για τους παραπάνω λόγους, το IV Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποφάσισε τη μη θεώρηση των χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής. Ο ΟΑΕΕ άσκησε αίτηση ανάκλησης κατά της πράξης αυτής, η οποία όμως απορρίφθηκε με την πράξη με αριθμό 87/29-3-2011, του IV Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου,.

5. Στη συνέχεια η «Ε...Α.Ε.» άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών την αγωγή της, με ημερομηνία 31-12-2013, με την οποία ζητούσε να αναγνωρισθεί ότι ο ΟΑΕΕ: α) οφείλει να της καταβάλει ως αμοιβή για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες που εκτέλεσε, στο πλαίσιο της σύμβασης, με ημερομηνία 16-4-2010 το ποσό των 6.509.508,16 ευρώ, με τον τόκο που προβλέπεται στο άρθρο 4 του π.δ. 166/2003 και β) επικουρικά, ότι το παραπάνω ποσό, της οφείλεται με βάση τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού με τον νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής. Το Διοικητικό Εφετείο, με την απόφασή του, με αριθμό 4595/2015, παρέπεμψε την παραπάνω αγωγή στο Διοικητικό Πρωτοδικείο, προκειμένου να εκδικασθεί ως αγωγή αποζημίωσης του άρθρου 105 ΕισΝΑΚ ή ως αγωγή αδικαιολόγητου πλουτισμού, καθώς έκρινε ότι η παραπάνω σύμβαση παροχής υπηρεσιών, καθώς και η σύμβαση αναθεώρησής της είναι άκυρες, λόγω μη τήρησης του προαναφερόμενου ουσιώδους τύπου διαδικασίας σύναψης της αρχικής σύμβασης και συνεπώς, η επίδικη διαφορά δεν αποτελούσε διαφορά από σύμβαση. Η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, καθώς ακόμα δεν έχει προσδιορισθεί για να συζητηθεί.

6. Ενόψει όλων των παραπάνω και ειδικότερα, του γεγονότος ότι η σύμβαση που συνομολογήθηκε μεταξύ του πρώην ΟΑΕΕ και της ανώνυμης εταιρείας

«Ε...ΑΕ» δεν είναι έγκυρη, πλην όμως αυτή εκτελέστηκε κανονικά, αλλά και του ότι η εταιρεία διεκδικεί δικαστικά από τον ΕΦΚΑ, ως καθολικό διάδοχο του ΟΑΕΕ, ποσό ύψους 6.509.508,16 ευρώ, με τον νόμιμο τόκο από 1-1-2014, διερευνάται από τον ΕΦΚΑ η δυνατότητα εξωδικαστικής επίλυσης της διαφοράς, με την καταβολή του κεφαλαίου, χωρίς τους τόκους. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να διευκρινιστεί ποιο είναι το αρμόδιο όργανο να αποφασίσει για τον συμβιβασμό, υποβλήθηκε το παραπάνω ερώτημα.

Νομοθετικό Πλαίσιο

7. Στο άρθρο 100 Α' του Συντάγματος που προστέθηκε με το Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων, με ημερομηνία 6-4-2001 ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 100 Α'

Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, καθώς και τα σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών και υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτό. Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ανήκουν ιδίως η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου και η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή ο συμβιβασμός σε διαφορές με αυτό...»..

8. Στα άρθρα 2, 6, 17 και 19 του ν. 3086/2002 «Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους....» (Α' 324), που εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 100 Α' του Συντάγματος, όπως το άρθρο 17 συμπληρώθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 31 του ν. 4445/2016 (Α' 236), ορίζονται τα ακόλουθα:

« Άρθρο 2

Αρμοδιότητες

1. Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) ανήκει η νομική υποστήριξη του Κράτους.

Στην υποστήριξη αυτή περιλαμβάνονται, ιδίως: α) η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου, β) η έκδοση γνωμοδοτήσεων σε ερωτήματα της Διοίκησης, γ) η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, δ) ο δικαστικός και εξώδικος συμβιβασμός του Δημοσίου, ε)...

Άρθρο 6

Αρμοδιότητες Επιτροπών, Τμημάτων και Ολομέλειας

1. Οι Τριμελείς Επιτροπές γνωμοδοτούν: α) Για τη συμβιβαστική επίλυση διαφορών ή αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, ..., εφόσον η υπόθεση υπάγεται γενικά στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου, του Μονομελούς Πρωτοδικείου και του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου. Τα αυτό ισχύει και για τις υποθέσεις, που υπάγονται στην καθ' ύλη αρμοδιότητα και κάθε άλλου δικαστηρίου, εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς δεν υπερβαίνει το ποσό της καθ' ύλη αρμοδιότητας του Μονομελούς Πρωτοδικείου.

2. Τα Τμήματα γνωμοδοτούν: α) Σε υποθέσεις, που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα των Επιτροπών ή παραπέμπονται σ' αυτά από Επιτροπή λόγω της σπουδαιότητάς τους. β)...

3. Η Πλήρης Ολομέλεια γνωμοδοτεί: α) ...

Η Τακτική Ολομέλεια, Α' και Β' Σύνοδο, γνωμοδοτεί..

Άρθρο 17

Γραφεία Νομικών Συμβούλων

Στη Βουλή των Ελλήνων, σε κάθε Υπουργείο... και από 1-1-2017 στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης... λειτουργεί Γραφείο Νομικού Συμβούλου...

Άρθρο 19

Λειτουργία Γραφείων Ν.Σ.Κ. σε Νομικά Πρόσωπα και Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές.

Ο χειρισμός των δικαστικών και εξωδίκων υποθέσεων των Γραφείων Νομικού Συμβούλου και των Δικαστικών Γραφείων, που λειτουργούν σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, γίνεται σύμφωνα με την διαδικασία που διέπει το ΝΣΚ με εξαίρεση τον χειρισμό δικαστικών και εξωδίκων υποθέσεων των ΑΕΙ που γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν αυτά...»

9. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 60 και στην παράγραφο 3 του άρθρου 62 του ν. 4387/2016, «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού συνταξιοδοτικού συστήματος», (Α' 85), όπως η παράγραφος 3 του άρθρου 62 τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 4445/2016 (Α' 236), ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 60

Αρμοδιότητες ΔΣ

1. Το ΔΣ του ΕΦΚΑ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α. ...δ. Διαχειρίζεται την περιουσία του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. ε. Αποφασίζει για την δικαστική ή εξωδικαστική επιδίωξη αξιώσεων του ΕΦΚΑ ή υπερασπίζεται τα συμφέροντα αυτού. στ... η. Εγκρίνει τη δαπάνη για τη προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και τη δαπάνη για τη σύναψη συμβάσεων εκτέλεσης έργου... ζ... .ιδ. Μεριμνά και αποφασίζει για την περαίωση των εκκρεμών υποθέσεων των εντασσόμενων στον ΕΦΚΑ Φορέων, Τομέων, Κλάδων και λογαριασμών.

Άρθρο 62

Διοικητική Οργάνωση

1. Μέχρι την έναρξη ισχύος του Οργανισμού του ο Ε.Φ.Κ.Α. διαρθρώνεται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες: α. ...

3. Επίσης στον ΕΦΚΑ λειτουργούν :

Α).....

Β) Γραφείο Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ, το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες περί ΝΣΚ διατάξεις με το υφιστάμενο, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, στα Γραφεία Νομικού Συμβούλου των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. Φορέων, Κλάδων, Τομέων, Λογαριασμών, κύριο προσωπικό του ΝΣΚ, στο οποίο προστίθενται ένας (1) Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ δύο (2) Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους, τέσσερις (4) Πάρεδροι ΝΣΚ και οκτώ (8) Δικαστικοί Πληρεξούσιοι ΝΣΚ, κατ' αντίστοιχη αύξηση των οργανικών θέσεων Αντιπροέδρων ΝΣΚ, Νομικών Συμβούλων του Κράτους, Παρέδρων και Δικαστικών Πληρεξουσίων του ΝΣΚ. Προϊστάμενος του Γραφείου τούτου ορίζεται Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ, με Αναπληρωτή του Αντιπρόεδρο ή Νομικό Σύμβουλο του ΝΣΚ.

Στην αρμοδιότητα του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ ανήκει η νομική υπεράσπιση των συμφερόντων του ΕΦΚΑ ενώπιον κάθε Δικαστηρίου και Αρχής, ιδίως δε: α) Η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του ΕΦΚΑ στις δικαστικές υποθέσεις που δεν έχουν ανατεθεί στα Τμήματα της Διεύθυνσης Νομικών Υποθέσεων, κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους, και ιδίως οι υποθέσεις που αφορούν στους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ κατά την παράγραφο 1 περιπτώσεις Α και Ε του άρθρου 53 Κλάδους, Τομείς και Λογαριασμούς των Φορέων, ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ΟΓΑ, β) Η

έκδοση γνωμοδοτήσεων σε ερωτήματα της Διοίκησης του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες περί ΝΣΚ διατάξεις. γ) Η αναγνώριση απαιτήσεων, ο δικαστικός και εξώδικος συμβιβασμός του ΕΦΚΑ μέχρι του ποσού των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ και η γνωμοδότηση για την υπαγωγή διαφορών σε διαιτησία, όπου τούτο επιτρέπεται από τις κείμενες διατάξεις. δ) Η νομική υποστήριξη του Ε.Φ.Κ.Α. κατά την κατάρτιση συμβάσεων. ε) Η νομοτεχνική υποστήριξη της Διοίκησης κατά την κατάρτιση σχεδίων νόμων και κανονιστικών πράξεων που αφορούν τον Ε.Φ.Κ.Α.

Στο πιο πάνω Γραφείο λειτουργεί Τριμελής Επιτροπή κατά τις διατάξεις περί ΝΣΚ, ενώπιον της οποίας εισάγονται εισηγήσεις επί όλων των υποθέσεων του Ε.Φ.Κ.Α...».

Ερμηνεία και Εφαρμογή των διατάξεων

10. Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη της Ολομέλειας και μετά από διαλογική συζήτηση που διεξήχθη μεταξύ των μελών της, διατυπώθηκαν οι ακόλουθες τρεις (3) γνώμες:

11. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που σχηματίστηκε από τον Πρόεδρο του ΝΣΚ, Ιωάννη-Κωνσταντίνο Χαλκιά και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, Παρασκευά Βαρελά, Παναγιώτη Παναγιωτουνάκο, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Αικατερίνη Γρηγορίου, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Δημήτριο Μακαρονίδη, Ευαγγελία Σκαλτσά, Παναγιώτη Παππά, Γεώργιο Γρυλωνάκη, Ιουλία Σφυρή, Ιωάννη Χατζηνέκουρα και Αθανάσιο Θεοχάρη (ψήφοι 13), η αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), όπως ίσχυε και ασκείτο από τα μέλη του για 100 και πλέον χρόνια αναγνωρίστηκε και κατοχυρώθηκε συνταγματικά, με τη διάταξη του άρθρου 100 Α' που προστέθηκε με την Αναθεώρηση του Συντάγματος του 2001 και τον ν. 3086/2002 «Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους....» (Α' 324), που εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 100 Α' του Συντάγματος. Κατά τη ρητή διάταξη του άρθρου 2 του νόμου αυτού, στην αρμοδιότητα του ΝΣΚ ανήκει η «νομική υποστήριξη» του Κράτους, αυτή δε περιλαμβάνει, εκτός των άλλων, ιδίως: α) τη δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου, β) την

έκδοση γνωμοδοτήσεων, γ) την αναγνώριση απαιτήσεων και δ) τον δικαστικό και εξώδικο συμβιβασμό. Ακριβώς όμοια πρόβλεψη, σε ότι αφορά στη «νομική υποστήριξη των συμφερόντων του ΕΦΚΑ» περιέλαβε η διάταξη του άρθρου 62 παράγ. 3 περ. β' του ν. 4387/2017, με την οποία ο νομοθέτης ανέθεσε την αρμοδιότητα αυτή, από 1-1-2017, στο ΝΣΚ και συγκεκριμένα στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ, ορίζοντας ότι αυτό «λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες περί ΝΣΚ διατάξεις» και με το «υφιστάμενο προσωπικό του ΝΣΚ» των εντασσόμενων στον ΕΦΚΑ φορέων, ως διαδόχου, συνεπώς, των Γραφείων Νομικών Συμβούλων του Κράτους στο ΙΚΑ και τον ΟΓΑ, τα οποία αποτελούσαν ήδη μονάδες του ΝΣΚ, προβλέποντας μάλιστα ειδικά για τη στελέχωση του Γραφείου αυτού, αντίστοιχη αύξηση των οργανικών θέσεων του Ν.Σ.Κ.

12. Από την απόλυτη ομοιότητα των συγκεκριμένων διατάξεων, προκύπτει με σαφήνεια ότι, καταρχάς, με τον ν. 4387/2017 δεν εισάγεται καμιά διαφοροποίηση ως προς τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ, σε σχέση με τα άλλα Γραφεία του ΝΣΚ, πλην του (κατά ποσό) περιορισμού της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας της Τριμελούς Επιτροπής του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ στις 40.000 ευρώ, σε σχέση με την προβλεπόμενη στο άρθρο 6, παρ. 1 του ν. 3086/2002 καθ' ύλη αρμοδιότητα όλων των άλλων Τριμελών Επιτροπών των υπηρεσιακών μονάδων του ΝΣΚ (αναλόγως, του Μονομελούς Πρωτοδικείου ή του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου). Αντίθετη ή άλλη ερμηνεία δεν συνάγεται από τις λοιπές εφαρμοστέες στην προκειμένη περίπτωση διατάξεις, ούτε άλλωστε θα ήταν συνταγματικά επιτρεπτή.

13. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από το άρθρο 60 του ν. 4387/2016, το Δ.Σ. του ΕΦΚΑ, ως όργανο διοίκησης αυτού, έχει αρμοδιότητα διαχείρισης της περιουσίας και των υποθέσεων του και λήψης των σχετικών αποφάσεων. Στην αρμοδιότητά του αυτή περιλαμβάνεται και η λήψη απόφασης για τη δικαστική ή εξωδικαστική επιδίωξη αξιώσεων του ΕΦΚΑ, μέσω όμως του ΝΣΚ, που διεξάγει τη νομική του υπηρεσία και με βάση τις διατάξεις που διέπουν τη δράση του τελευταίου.

14. Συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει υπό οποιαδήποτε ερμηνευτική εκδοχή δεκτό, ότι η αναφορά στο άρθρο 62 περ. β' του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 4445/2016, για την αρμοδιότητα της

Τριμελούς Επιτροπής της υπηρεσιακής αυτής μονάδας του ΝΣΚ σχετικά με «γ) ...αναγνώριση απαιτήσεων, ο δικαστικό(ς) και εξώδικο(ς) συμβιβασμό(ς) του ΕΦΚΑ μέχρι του ποσού των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ...»...», σημαίνει ότι ο νομοθέτης επεδίωξε, είτε να ασκείται αποφασιστική και όχι γνωμοδοτική αρμοδιότητα από τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ, είτε να εκφεύγουν της προηγούμενης γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του ΝΣΚ, οι κατά τεκμήριο σοβαρότερες λόγω ποσού υποθέσεις.

15. Επομένως, κατά την πλειοψηφήσασα γνώμη, ο χειρισμός της συγκεκριμένης υπόθεσης εξωδικαστικού συμβιβασμού, ύψους 6.509.508,16 ευρώ (συν τους νόμιμους τόκους από 1-1-2014), ανήκει στην αρμοδιότητα του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 3086/2002. Η δε εξέταση τυχόν αιτήματος για την εξωδικαστική επίλυση της διαφοράς, θα γίνει -λόγω ποσού- από το αρμόδιο Τμήμα ΝΣΚ.

16. Σύμφωνα με την πρώτη μειοψηφήσασα γνώμη, που σχηματίσθηκε από τον Αντιπρόεδρο του ΝΣΚ, Ιωάννη Διονυσόπουλο, και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Γεώργιο Ανδρέου, Ελένη Σβολοπούλου, Ευστράτιο Συνοίκη, Βασίλειο Κορκίζογλου, Χαράλαμπο Μπρισκόλα, Νικόλαο Καραγιώργη (ψηφοί 8), από την περίπτωση γ', του κεφαλαίου Β, της παραγράφου 3, του άρθρου 62 του ν. 4387/2016, προκύπτει ευθέως ότι στην Τριμελή Επιτροπή, που λειτουργεί στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ κατά τις διατάξεις του ΝΣΚ, εισάγονται υποθέσεις δικαστικού ή εξώδικου συμβιβασμού, των οποίων το αντικείμενο δεν ξεπερνά τις 40.000 ευρώ. Κατά την ερμηνεία της παραπάνω ειδικής διάταξης και τον σκοπό αυτής (*ratio legis*), ο οποίος αποβλέπει στο να μη στερηθεί ο ΕΦΚΑ, ως ΝΠΔΔ, της δυνατότητας να διαχειρίζεται, κατά συμβιβασμό, υποθέσεις δικαστικού ή εξώδικου συμβιβασμού, των οποίων το αντικείμενο ξεπερνά τις 40.000 ευρώ, όπως η διδομένη στο ιστορικό υπόθεση, οι υποθέσεις αυτές δικαστικού ή εξώδικου συμβιβασμού, με αντικείμενο πάνω από 40.000 ευρώ, δηλαδή οι κατά τεκμήριο σοβαρότερες λόγω ποσού, επιφυλάχθηκαν υπέρ της αρμοδιότητας του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΦΚΑ. Τούτο, διότι το Δ.Σ του ΕΦΚΑ κατά το άρθρο 60 του ν. 4387/2016 έχει, μεταξύ των άλλων την αρμοδιότητα κατά τις περιπτώσεις δ, ζ και ιδ του άρθρου αυτού να

διαχειρίζεται την περιουσία του ΕΦΚΑ, να αποφασίζει για την δικαστική και εξώδικη επιδίωξη αξιώσεων του ΕΦΚΑ ή υπεράσπιση των συμφερόντων αυτού και να μεριμνά και αποφασίζει για την περαίωση των εκκρεμών υποθέσεων των εντασσομένων στον ΕΦΚΑ φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, αρμοδιότητα στην οποία υπάγεται και ο δικαστικός ή εξώδικος συμβιβασμός. Επομένως, η Τριμελής Επιτροπή του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ δεν έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει περί δικαστικού ή εξωδίκου συμβιβασμού επί της αναφερομένης στο ιστορικό υπόθεσης με αντικείμενο 6.509.508,16 ευρώ, η οποία υπάγεται προς τούτο στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΦΚΑ.

18. Σύμφωνα με τη δεύτερη μειοψηφήσασα γνώμη, που σχηματίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, Βασιλική Τύρου, Γαρυφαλιά Σκιάνη και Σταύρο Σπυρόπουλο, (ψηφοί 3), από το γράμμα και τον σκοπό των διατάξεων του άρθρου 62, παρ. 3 του ν. 4387/2016, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το άρθρο 31 του ν. 4445/2016, συνάγεται ότι ο νομοθέτης, με τη σύσταση στα πλαίσια του ΕΦΚΑ, Γραφείου του ΝΣΚ, που λειτουργεί, όπως οι διατάξεις αυτές ρητά αναφέρουν, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ΝΣΚ, εισήγαγε, ως προς την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, την πρόβλεψη της παραχώρησης αποφασιστικής αρμοδιότητας στο ΝΣΚ (μέσω των αρμοδίων οργάνων του και τη διαδικασία που ορίζει ο ν. 3086/2002), για την αναγνώριση ή μη απαιτήσεων και τον δικαστικό ή εξώδικο συμβιβασμό του ΕΦΚΑ, μέχρι του ποσού των 40.000 ευρώ. Αυτό προκύπτει με σαφήνεια από τη γραμματική διατύπωση της περίπτωσης 3, της παραγράφου 3, του άρθρου 62 του ν. 4387/2016, στην οποία ορίζεται ρητά, ότι στην αρμοδιότητα του Γραφείου ΝΣΚ στον ΕΦΚΑ ανήκει και «γ) Η αναγνώριση απαιτήσεων, ο δικαστικός και εξώδικος συμβιβασμός του ΕΦΚΑ μέχρι του ποσού των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ.....». Διαφορετική ερμηνεία, δηλαδή ότι η αναγνώριση αυτή δεν συνιστά άσκηση αποφασιστικής, αλλά γνωμοδοτικής αρμοδιότητας, θα καθιστούσε την συγκεκριμένη διάταξη περιττή ως πλεοναστική, δεδομένου ότι η ισχύουσα περί ΝΣΚ νομοθεσία προβλέπει ήδη την άσκηση γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του ΝΣΚ (μέσω των αρμοδίων οργάνων του και ανάλογα με το ποσό της διαφοράς) για την αναγνώριση απαιτήσεων και τον συμβιβασμό των ΝΠΔΔ, των οποίων τη νομική υπηρεσία διεξάγει, σύμφωνα με τις διατάξεις

ΓΧ
W

που διέπουν τη λειτουργία του (Βλ. διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1, περιπτώσεις γ' και δ', 6 παρ. 1, περ. α' και 2 παρ. α', 7 παρ. 4 και 5, σε συνδυασμό με το άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 3086/2002). Άλλωστε, παρόμοια ρύθμιση ισχύει και για αντίστοιχες υποθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου μέχρι του ποσού των 60.000 ευρώ, στις οποίες τα σχετικά πρακτικά γνωμοδοτήσεων των οικείων οργάνων του ΝΣΚ, εγκρίνονται από τον Πρόεδρο του ΝΣΚ (βλ. τις ανωτέρω διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 7 του ν. 3086/2002). Ενόψει, όλων αυτών, κατά την παραπάνω γνώμη, για την εξώδικη αναγνώριση απαιτήσεων και δικαστικό ή εξώδικο συμβιβασμό μέχρι του ποσού των 40.000 ευρώ, το πρακτικό γνωμοδότησης της οικείας Τριμελούς Επιτροπής του ΝΣΚ στο Γ.Ν.Σ στον ΕΦΚΑ, εγκρίνεται από τον Πρόεδρο του ΝΣΚ, ενώ για απαιτήσεις ποσού ανώτερου των 40.000 ευρώ η γνωμοδότηση του οικείου, αναλόγως ποσού, οργάνου του ΝΣΚ (Τριμελούς Επιτροπής, Τμήματος και, κατόπιν παραπομπής, Ολομέλειας) εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 60 παρ. 1, περ. δ' και ε' του ν. 4387/2016.

Απάντηση

19. Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ότι ο χειρισμός της συγκεκριμένης υπόθεσης εξωδικαστικού συμβιβασμού, ύψους 6.509.508,16 ευρώ (συν τους νόμιμους τόκους από 1-1-2014) ανήκει στην αρμοδιότητα του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 6, παρ. 2 του ν. 3086/2002, η δε εξέταση αιτήματος για την εξωδικαστική επίλυση της αναφερόμενης στο ιστορικό του ερωτήματος διαφοράς, θα γίνει -λόγω ποσού- από το αρμόδιο Τμήμα του ΝΣΚ.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 10-10-2018

Ιωάννης Κωνσταντίνος Γ. Χαλκιάς

Πρόεδρος του ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Ιωάννης Διονυσόπουλος
Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ